บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

Role of Parents and Early Childhood Education Management in Schools Under The Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1

Received: September 2, 2019
Revised: October 9, 2019
Accepted: October 17, 2019

จริยา ทรงนิพิฐกุล*
Jariya Songnipitkul
สงวน อินทร์รักษ์**
Sangaun Inrak

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ระดับบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) ระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารงานวิชาการ และ 2) ผู้ปกครองเด็กระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 รวมทั้งสิ้น จำนวน 162 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก ได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่ดี การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และการอบรมเลี้ยงดู ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ การสนับสนุนทรัพยากร และการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา 2) การจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต การยึดพัฒนาการและพัฒนาเด็กโดยองค์รวม การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน 3) บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Master of Education Student Program in Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand
** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Advisor, Assistant Professor Dr., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand
Corresponding Author E-mail Address: krujariya30@gmail.com

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : บทบาทของผู้ปกครอง/ การจัดการศึกษาปฐมวัย

Abstract

This research aimed to identify 1) Parental role level in early childhood education management in schools under the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 2) The level of early childhood education management according to the principles of the curriculum for early childhood education in 2017 in schools under the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 and 3) The relationship between parents' role and early childhood education management in schools the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1. The sample of this study was there are two informants in each school under the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1: 1) Academic administrator and 2) Primary parents for children totally 162 persons. Analyze data by determining frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product-moment Correlation Coefficient.

The result revealed that: 1) The role of parents in early childhood education management in schools under the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 The overall is at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at the medium to high level, namely being a good role model, participation in assessment of children's learning preventing and solving unwanted behavior problems participation in formulating educational development plans And parenting. Moderate level, including being a learning network resource support and promoting and supporting school activities. 2) Early childhood education management according to the principles of the curriculum for early childhood education in 2017 in schools under the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, overall and each perspective, was found at a high level. It consists of providing learning experiences for children with life skills, seizing development and development of children as a whole, promoting the learning process, adherence to parenting principles and the creation of knowledge, understanding and cooperation in child development between schools, parents, families, communities. 3) The relationship between parents' role and early childhood education management in schools under the Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, overall and each perspective, was found at .01 level of statistical significance.

Keywords : Role of Parents/ Early Childhood Education Management

บทนำ

โลกปัจจุบันกำลังอยู่ในยุคของเทคโนโลยีและข่าวสารข้อมูล ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกันทำให้ประเทศต่างๆ ในโลกได้รับกระแสวัฒนธรรมข้ามชาติ การติดต่อทางธุรกิจ เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของประเทศต่างๆ ในโลก ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ประเทศไทยก็เช่นกัน เป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลจากสังคมภายนอกซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโลกและกำหนดทิศทางและสภาพสังคมที่พึงปรารถนาของประเทศของเรา และพิจารณาถึงคุณลักษณะของเด็กไทยของเราที่จะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในอนาคต เป็นการช่วยเตรียมให้เขาเป็นประชากรที่มีคุณภาพในสังคม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ Sukhothai Thammathirat University Graduate School of Education, 2009: 114)

ตามที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กล่าวว่าทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต จึงต้องมีการพัฒนาและให้ความสำคัญกับการวางรากฐานในการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ Office of the National Economic and Social Development Council, n.d.: 11-12)

การศึกษาทำให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ดังนั้น การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณภาพ มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศชาติได้ ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2574 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” และได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ Office of the Education Council Ministry of Education, 2017: ก-ฉ)

ซึ่งศักยภาพและระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยหลายด้านยังต่ำกว่าเป้าหมายและไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาสำคัญ เช่น การศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพ เด็กปฐมวัยยังมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าวัยเพราะครอบครัวไม่มีความรู้และขาดเวลาในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และเด็กวัยเรียนยังมีปัญหาด้านสติปัญญาเพราะคุณภาพการศึกษาไทยอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับการขาดการฝึกทักษะที่แปลงความรู้สู่ทักษะที่เพียงพอ จึงส่งผลให้วัยแรงงานมีผลิตภาพการผลิต เกิดการขาดแคลนแรงงาน คุณภาพแรงงานต่ำ ความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยี และปัญหาการบริหารจัดการ จึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการสร้าง

รายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย และจะส่งผลกระทบต่อเนื่องกันก่อให้เกิดอุปสรรคสำหรับการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัย ผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ รวมทั้งการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยผ่านสังคมยุคดิจิทัล โดยที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทัศนคติและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ Office of the National Economic and Social Development Council, n.d.: 10-11)

ในช่วงปี 2553 - 2557 พบว่าเด็กแรกเกิด ถึงอายุ 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยลดลงจากร้อยละ 73.4 เป็นร้อยละ 72.8 ซึ่งสาเหตุสำคัญอาจมาจากการที่พ่อแม่ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง ทั้งทางสุขภาพกายสุขภาพจิต และโภชนาการ และขาดโอกาสเรียนรู้วิธีการเป็นพ่อแม่ที่ดี แม้ว่ารัฐจะได้ดำเนินการกำหนดนโยบายและแผนบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยร่วมกับหลายกระทรวงอย่างต่อเนื่องแต่ผลลัพธ์ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ในปี 2558 ยังมีเด็กอายุ 2 - 5 ปี ประมาณร้อยละ 13.34 (ประมาณ 4.1 แสนคน) ที่ไม่ได้เข้าเรียนในศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ Office of the Education Council Ministry of Education, 2017: 33)

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการจัดการศึกษาปฐมวัย คือ ปัญหาด้านการอบรมเลี้ยงดูเนื่องจากสภาพสังคมที่อ่อนแอ ครอบครัวแตกแยก แหลงอบายมุข การใช้สื่อเทคโนโลยีทางลบส่งผลให้ผู้เรียนบางส่วนอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ปัญหาด้านการเรียนมีการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไมเหมาะสมและยังขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยเฉพาะความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความอดทน และความซื่อสัตย์ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม Nakhonpathom Provincial Educational Office, 2017: 44-45) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่มีนักวิชาการด้านการศึกษาเห็นพ้องต้องกันว่าการมีบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก การที่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของบทบาทของตนเองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ปัญหาความจำกัดของเวลาและการเงินมีผลต่อการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถมีบทบาทในการจัดการศึกษาและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่

จะเห็นได้ว่าจากปัญหาดังกล่าวผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่สำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้ จึงควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกของเด็ก คุณภาพผู้เรียนจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของครอบครัวและโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การปฏิรูปการศึกษายังไม่สามารถพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขได้สมดังใจปรารถนาของสังคม เห็นได้จากกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของสังคมที่มีต่อการศึกษาไทยว่าไม่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าคุณภาพผู้เรียนไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยสถานศึกษาโดยลำพัง แต่ต้องเกิดขึ้นจากการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมโดยเฉพาะครอบครัว (พร้อมพิไล บัวสุวรรณ Buasuwan, 2011: Introduction) ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันโดยตรงในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย ประกอบกับการจัดทำหลักสูตรเหมาะสมของ สถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีต่างๆ ในการดำเนินงานและการจัดกิจกรรม การเสริมสร้างกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นเป็นไปตามแนวทางหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (สุริยา คงมั่น Kongman, 2016: Introduction) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความ

สนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบระดับบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อทราบระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาทของผู้ปกครอง หมายถึง หน้าที่หรือการแสดงออกในการดูแลเด็กและส่งเสริมพัฒนาการเป็นไปตามวัยตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเพื่อช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนด บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่ต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปีให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 หมายถึง สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย โดยอยู่ในความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 124 โรงเรียนประกอบไปด้วยโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ตรวจสอบสภาวการณ์ที่เป็นจริง ไม่มีการทดลอง (The One Shot Non – experimental Case Study) โดยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นหน่วยวิเคราะห์ข้อมูล (Unit of Analysis)

ประชากร

ประชากรที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 124 โรง ประกอบไปด้วยโรงเรียนในอำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน และอำเภอดอนตูม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม จำนวน 97 โรงเรียน สุ่มมาจากประชากรทั้งหมด 124 โรง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ

Krejcie and Morgen (1970: 608) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 97 โรงเรียนนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูล ในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารงานวิชาการ (ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ) จำนวน 1 คน และผู้ปกครองเด็กระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน ทั้งหมด 97 โรง เท่ากับ 194 คน

ตัวแปรที่จะศึกษา

1) ตัวแปรต้น (X_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองเด็กระดับปฐมวัย ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา (X_1) การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา (X_2) การเป็นเครือข่าย (X_3) การสนับสนุนทรัพยากร (X_4) การอบรมเลี้ยงดู (X_5) การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (X_6) การเป็นแบบอย่างที่ดี (X_7) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก (X_8)

2) ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ (Y_1) การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (Y_2) การยึดพัฒนาการและพัฒนาเด็กโดยองค์รวม (Y_3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต (Y_4) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน (Y_5)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นเครื่องมือโดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยผ่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งมีจำนวนคำถามของตัวแปรต้น (X_{tot}) จำนวน 32 ข้อ และตัวแปรตาม (Y_{tot}) จำนวน 20 ข้อ จากนั้นคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของ Cronbach (1984: 126) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .965 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 194 ฉบับ พร้อมหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 81 โรง รวมทั้งสิ้น 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.51

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency: f) และร้อยละ (Percentage: %)

2. การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean : $\overline{x}$) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยพิจารณาจากค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ Best (1970: 190) ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง บทบาทของผู้ปกครอง/การจัดการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง บทบาทของผู้ปกครอง/การจัดการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง บทบาทของผู้ปกครอง/การจัดการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง บทบาทของผู้ปกครอง/การจัดการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง บทบาทของผู้ปกครอง/การจัดการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยผู้วิจัยได้แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประคอง กรรณสูตร (Karnasuta, 1997) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 ถึง 0.29 แสดงว่า	บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์กันต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 ถึง 0.69 แสดงว่า	บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 ถึง 1.00 แสดงว่า	บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์กันสูง

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.53, S.D. =0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบกำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก และการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก ด้านที่อยู่ในระดับปานกลางมี 3 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น และการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 81)

ด้าน	บทบาทของผู้ปกครอง (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบกำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก (X_1)	3.54	0.64	มาก
2	การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ (X_2)	3.19	0.80	ปานกลาง
3	การเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_3)	3.43	0.76	ปานกลาง
4	การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น (X_4)	3.34	0.87	ปานกลาง
5	การอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก (X_5)	3.50	0.73	มาก
6	การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง (X6)	3.63	0.68	มาก
7	การเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ (X7)	3.91	0.66	มาก
8	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (X8)	3.73	0.58	มาก
	รวม	**3.53**	**0.58**	**มาก**

2. การจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ จัดการศึกษาโดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข การยึดพัฒนาการและพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย และการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 81)

ด้าน	การจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน (Y_1)	4.21	0.63	มาก
2	การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย (Y_2)	4.15	0.65	มาก
3	การยึดพัฒนาการและพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ (Y_3)	4.24	0.61	มาก
4	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข (Y_4)	4.30	0.54	มาก
5	การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย (Y_5)	3.99	0.60	มาก
	รวม (Y_{tot})	**4.18**	**0.55**	**มาก**

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ในลักษณะคล้อยตามกัน เมื่อแยกพิจารณาบทบาทของผู้ปกครองรายด้าน (X_1- X_8) กับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 รายด้าน (Y_1- Y_5) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้อยตามกันทุกคู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.164 – 0.456 โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (X_8) กับการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก (Y_5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดรองลงมา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก (X_5) กับการยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย (Y_2) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

เด็กตามศักยภาพ (X_2) กับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน (Y_1) ดังรายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

(n = 81)

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{tot}
X_1	.313**	.409**	.384**	.315**	.436**	.410**
X_2	.164*	.277**	.287**	.240**	.397**	.300**
X_3	.239**	.317**	.337**	.278**	.420**	.351**
X_4	.284**	.375**	.353**	.313**	.385**	.377**
X_5	.308**	.446**	.391**	.345**	.429**	.424**
X_6	.296**	.442**	.409**	.375**	.387**	.421**
X_7	.207**	.340**	.263**	.285**	.304**	.308**
X_8	.318**	.373**	.340**	.362**	.456**	.407**
X_{tot}	.327**	.459**	.428**	.386**	.497**	.462**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ การเป็นแบบอย่างที่ดี การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และการอบรมเลี้ยงดู อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ การเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ การสนับสนุนทรัพยากร และการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่าบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 อยู่ในระดับปานกลางจึงทำให้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพ่อแม่หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับปฐมวัยพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็กเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจ และเป็นการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ จึงทำให้บทบาทของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์สาย น้ำทิพย์ (Namthip, 2013: ง) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิวรรณ สารกิจปรีชา (Sarakitpreecha, 2011: Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ มีการส่งเสริมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัย พบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต การศึกษาโดยยึดการยึดพัฒนาการและพัฒนาเด็กโดยองค์รวม การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์โดยการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหลายประการเพื่อนำไปแก้ไขปัญหา ซึ่งปัญหาในด้านการจัดการศึกษาระบุอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 6 เรื่องการพัฒนาระบบบริหารจัดการและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีการกำหนดมาตรฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งความร่วมมือ และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, 2018: 165) ทำการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 เป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทำให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และการให้การศึกษากับเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวมมีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ ซึ่งทำให้การจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ตุ๊กตา สิมาเลาเต่า (Simalaotao, 2012: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัยตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษากับพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวดี เพ็งศรีโคตร (Pengsakot, 2011: 68) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่ารูปแบบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในลักษณะคล้อยตามกัน เมื่อพิจารณาบทบาทผู้ปกครองรายด้านกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 รายด้าน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คู่ที่มีความสัมพันธ์กันจะมีคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา กับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และไม่ว่าบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา จะจับคู่ความสัมพันธ์กันกับการจัดการศึกษาปฐมวัยด้านใดก็ตามจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำทุกด้าน อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ปกครองอาจจะไม่ค่อยได้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษากับการจัดการศึกษาปฐมวัยมากเท่าที่ควร สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยก็ยังไม่ค่อยได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีบทบาทในการทำกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อที่จะพัฒนาเด็กเท่าที่ควร จึงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพราะการร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีคุณภาพได้นั้นไม่เพียงแต่เกิดในสถานศึกษาเท่านั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครอง เช่น การอบรมเลี้ยงดู การติดต่อสื่อสารจากครูถึงผู้ปกครองหรือผู้ปกครองถึงครู การเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การแสดงบทบาทหน้าที่ในการเรียนรู้ที่บ้าน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อสนับสนุนกิจการการศึกษา หรือการให้ผู้ปกครองเข้าเป็นสมาชิกในคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษากับสถานศึกษาปฐมวัยในเรื่องต่างๆ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครูคณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการผู้อำนวยการโรงเรียน ฯลฯ ซึ่งมีหน้าที่ในการเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนวางนโยบาย และประชุมปรึกษาหารือ เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิวรรณ สารกิจปรีชา (Sarakitpreecha, 2011: Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองด้านการรับบริการทางวิชาการใน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ในการพัฒนานักเรียนและความรู้ทั่วไป มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ตุ๊กตา สิมาเลาเต่า (Simalaotao, 2012: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัยตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษากับพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยตามเกณฑ์ มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษากับพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ ซึ่งโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ปกครองโดยให้ผู้ปกครองเข้าไปมีบทบาทเป็นสมาชิกในคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษากับสถานศึกษาปฐมวัยในเรื่องต่างๆ การเป็นคณะกรรมการ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการผู้อำนวยการโรงเรียน ฯลฯ เพื่อการเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนวางนโยบาย และประชุมปรึกษาหารือ การเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ โดยจะประกอบด้วยบุคลากรของสถานศึกษาปฐมวัยสมาชิกในชุมชนหรือตัวแทนของชุมชน และผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนวางนโยบายและประชุมปรึกษาหารือ เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา

2. การจัดการศึกษาปฐมวัยควรเน้นการยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย ซึ่งเด็กแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันไปตามสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งนั้นมีความสำคัญ จึงจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็ก เพราะเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติตามประเพณี และความรู้ของบรรพบุรุษ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัวและชุมชน การเข้าใจและยอมรับสังคมวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็ก จะช่วยพัฒนาศักยภาพ พัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก โดยเด็กที่ได้รับการพัฒนาจะสามารถอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม ตามลำดับ

3. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยควรต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และจะส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพราะการร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นในการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีคุณภาพได้นั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครอง เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกของเด็ก คุณภาพผู้เรียนจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของครอบครัวและโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. ควรมีศึกษาพัฒนารูปแบบในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

References

Best, J. W. (1970). **Research in Education.** 2nd ed. New Jersey : Prentice Hall.

Buasuwan, P. (2011). **Families and Schools Partners for the Quality of Learners**. Bangkok : Saengdaow.

Cronbach, L. J. (1984). **Essentials of Psychological test**. 4th ed. New York : Harper & Row.

Karnasuta, P. (1997). **Statistics for Behavioral Science Research**. 6th ed. Bangkok : Chulalongkorn University. (in Thai)

Kongman, S. (2016). **The Administration of Childhood Education and School Efficiency in Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2**. Master of Education Thesis Program in Educational Administration Graduate School Silpakorn University. (in Thai)

Krejcie, R. V. and Morgan D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". **Education and Psychological Measurement 30** (3): 608.

Nakhonpathom Provincial Educational Office. (2017). **Annual Nakhonpathom Educational Development Plan Budget 2017 – 2021 [Mimmeograph].** Nakhonpathom : n.p. (in Thai)

Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1. (2018). **Annual Action Plan Budget 2018 Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 [Mimmeograph].** Nakhonpathom: n.p. (in Thai)

Namthip, P. (2013). **The Perception of Parents' Roles and Participation Behaviors in Provision of Early Childhood Education of Schools under the Office of Phra Nakhon Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area 1.** Master of Education Thesis Program in Education Curriculum and Instruction Faculty of Education Sukhothai Thammathirat University. (in Thai)

Office of the Education Council Ministry of Education. (2017). **National Education Plan 2017 – 2031**. Bangkok: Phrikhwan Graphic. (in Thai)

Office of the National Economic and Social Development Council. (n.d.). **Summary of Material Development Plans National Economy and Society the Twelfth Issue A.D. 2017 – 2021**. n.p. (in Thai)

Pengsrikot, S. (2011). "Parental Participation Model in Early Childhood Management". **Journal Education and Social Development Faculty of Education Burapha University** 7(1): 68. (in Thai)

Sarakitpricha, W. (2011). **A study of the Relationship Between Characteristics of Parents and Parent Involvement Behavior in Promoting Children's Leaning at Kukai Kindergarten School, Klongtoey, Bangkok**. Master of Education Thesis Program in Educational Administration Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai)

Simalaotao, T. (2012). **The administration of Early Childhood education Management toward standard for Educational and Early Childhood Development in Schools under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office**. Master of Education Thesis Program in Educational Administration Graduate School Silpakorn University. (in Thai)

Sukhothai Thammathirat University Graduate School of Education. (2009). **Course Subject Syllabus Principles and Concepts in Early Childhood Education**. Unit 13-15. 3rd ed. Bangkok : Sukhothai Thammathirat University Press. (in Thai)